

SPIS TREŚCI

Podziękowania	9
Wstęp	11
Teoria, metafora, problem społeczny – o znaczeniu konstrukcji teoretycznych w poznawaniu rzeczywistości. Nota metodologiczna	17
Teoria i metafora	17
Problem społeczny	26

CZĘŚĆ PIERWSZA

EDUKACJA I JEJ ZWIĄZEK ZE STRUKTURĄ SPOŁECZNĄ W SPOŁECZEŃSTWIE PÓŹNEJ NOWOCZESNOŚCI

Rozdział 1. Edukacja i struktura społeczna	33
Rozdział 2. Ekspansja edukacyjna i jej społeczne konsekwencje	38
Rozdział 3. Od czego zależy nasz edukacyjny los – mechanizmy warunkowania selekcji społecznych w edukacji	51

CZĘŚĆ DRUGA

METAFORYKA KAPITAŁU SPOŁECZNEGO JAKO NARZĘDZIE WŁĄCZENIA SZERSZEGO KONTEKSTU SPOŁECZNEGO DO ANALIZ EDUKACYJNYCH

Rozdział 4. Kapitał społeczny jako perswazyjna metafora – o „modzie” na kapitał społeczny i ekonomizacji nauk społecznych	65
--	----

SPIS TREŚCI

4.1. Kapitał społeczny – próba ogólnego zdefiniowania	66
4.2. Dlaczego koncepcja kapitału społecznego budzi wątpliwości?	75
Rozdział 5. Różne teoretyczne umocowania pojęcia kapitału społecznego	90
5.1. Kapitał społeczny jako zasób w grze habitusów w polu – teoria Pierre’a Bourdieu	93
5.1.1. Pole, habitus i klasa społeczna	95
5.1.2. Kapitały (ekonomiczny, kulturowy, społeczny i symboliczny) ..	98
5.1.3. Strategiczna gra kapitałem społecznym w polu	103
5.2. Kapitał społeczny jako zasób i gwarant wymiany – teoria Jamesa S. Colemana	107
5.2.1. Aktorzy i zasoby, interesy i kontrola	112
5.2.2. Struktury działania	113
5.2.3. Wymiana społeczna	116
5.2.4. Proste i złożone relacje	118
5.2.5. Potrzeba norm	119
5.2.6. Kapitał społeczny – jego formy i funkcje	124
5.2.7. Powstawanie, utrzymywanie i destrukcja kapitału społecznego .	129
5.3. Demokracja i kapitał społeczny – podejście Roberta D. Putnama	135
5.3.1. Kapitał społeczny jako fundament efektywnej demokracji – wnioski z badań nad wzajemnym uwarunkowaniem polityki i ekonomii	136
5.3.2. <i>Bonding i bridging</i> – definicja i wymiary kapitału społecznego ..	141
5.3.3. Dopełnienie i rozwinięcie teorii – kapitał społeczny w ujęciu Michaela Woolcocka i Davida Halperna	151
5.4. Sieci i dziury strukturalne – kapitał społeczny w perspektywie teorii sieci w ujęciu Nana Lina	158
5.4.1. Trzy teorie kapitału	159
5.4.2. Kapitał społeczny jako podstawa organizacji struktury społecznej	163
5.4.3. Osiąganie statusu i kapitał społeczny	174
5.4.4. Kapitał społeczny i kreowanie się struktury społecznej – dążenie do zdobycia większych zasobów jako mechanizm generowania porządku społecznego	176
Rozdział 6. Cztery teorie – cztery kapitały?	183

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ TRZECIA

KONSEKWENCJE EMPIRYCZNE ODMIENNEJ METAFORYKI W BADANIACH EDUKACYJNYCH

Rozdział 7. Znaczenie struktur rodzinnych i międzyrodzinnych dla efektywności szkoły – edukacja w perspektywie teorii Jamesa S. Colemana	191
7.1. Przykład I: Rodzina i zbiorowość w badaniu zagrożenia odpadem szkolnym	195
7.2. Przykład II: Wpływ kapitału społecznego na przechodzenie przez progi selekcyjne	200
7.3. Przykład III: Relacje rodziców ze szkołą	209
7.4. Przykład IV: Szkolny i rodzinny kapitał społeczny	212
7.5. Podsumowanie: charakterystyka badań realizowanych przez pryzmat teorii Jamesa S. Colemana	216
Rozdział 8. Znaczenie klasy społecznej dla aktywności rodziny w podnoszeniu szans edukacyjnych jednostek – kapitał społeczny w polu edukacji według Pierre'a Bourdieu	222
8.1. Przykład I: Kapitał społeczny na rynku edukacyjnym	224
8.2. Przykład II: „Obcość” i „swojskość” kultury szkolnej dla rodzin z różnych klas społecznych	232
8.3. Przykład III: Zaangażowane wychowanie vs swobodny rozwój, czyli klasowe różnice w wykorzystaniu kapitału społecznego	240
8.4. Przykład IV: Klasy rodzicielskiego wyboru i przypadkowego zapisu ...	245
8.5. Przykład V: Szkoła jako miejsce budowania kapitału społecznego dla uczniów pochodzących z niższych warstw	249
8.6. Przykład VI: Dlaczego próby budowy kapitału społecznego w środowiskach zagrożonych wykluczeniem nie przynoszą spodziewanych efektów	254
8.7. Podsumowanie: Charakterystyka sposobu wykorzystania koncepcji kapitału społecznego w badaniach inspirowanych teorią Pierre'a Bourdieu	258
Rozdział 9. Edukacja i społeczność lokalna – kapitał społeczny i edukacja według Roberta D. Putnama	261

SPIS TREŚCI

9.1. Przykład I: Wpływ wykształcenia na poziom kapitału społecznego ...	262
9.2. Przykład II: Edukacja i kapitał społeczny na różnych poziomach organizacji struktury społecznej	267
9.3. Przykład III: Wpływ społeczności na ukończenie szkoły w planowanym terminie	274
9.4. Przykład IV: Związek kapitału społecznego z edukacją w <i>Diagnozie Społecznej</i>	277
9.5. Przykład V: Kapitał społeczny w szkołach różnego szczebla w perspektywie biograficznej	281
9.6. Podsumowanie: Charakterystyka sposobu prowadzenia badań inspirowanych teorią Roberta D. Putnama	286
Rozdział 10. Teoria sieci Nana Lina – sieci dla edukacji	288
10.1. Przykład I: Dostęp do wsparcia instytucjonalnego dzięki sieciom społecznym	288
10.2. Przykład II: Sieci w różnych klasach społecznych	296
10.3. Przykład III: Sieci społeczne w środowisku wiejskim	305
10.4. Przykład IV: Współbieżne aspiracje oraz działania rodziców i dzieci ..	310
10.5. Przykład V: Sieci społeczne w elitarnej uczelni	321
10.6. Podsumowanie: Charakterystyka realizacji badań inspirowanych teorią sieci Nana Lina	323
Rozdział 11. Kapitał czy kapitały? Jakie konsekwencje analityczne i pragmatyczne wynikają z zastosowania odmiennych modeli?	325
Zakończenie	336
Bibliografia	339
Indeks nazwisk	353